

KOMMUNERNES LANDSFORENING 12. OKTOBER 2018
MARTIN ERICHSEN

Introduktion til Patienterstatningen

TÆNK PÅ OS SOM JERES ANSVARSFORSIKRING



ANSVARSFORSIKRINGEN



- Når I får lavet noget møg, eller hvis det bare går helt galt, uden at det er ”nogens” skyld, så anmeld det selv.
- Borgeren og dennes pårørende kan også anmelde, men anmeld selv de oplagte sager, som I ville gøre med jeres trafikskader. Man stikker jo heller ikke af fra en trafikskade vel?
- Ansvarsordningen dækker også efter en ”tålerregel”, når det går rigtig galt, uden at det er ”nogens skyld”, hvis skaden skyldes behandling eller pleje.
- En anmeldelse til os koster jeres arbejdsgiver penge. Men utilfredse borgere eller pårørende, der bruger mange af jeres timer, er heller ikke gratis.

PERSONALETS FORPLIGTELSER...

- Alle autoriserede sundhedspersoner har efter loven pligt til at oplyse en borger om erstatningsmuligheden, hvis man tror, der kan være sket en skade ved behandlingen.
- Manglende overholdelse af pligten kan sanktioneres af Styrelsen for Patientklager
- Tilsvarende informationspligt i forhold til lægemiddelskader



PERSONALETS NAVNE BLIVER IKKE NÆVNT I ERSTATNINGSSAGEN

- Vi kigger kun på, om borgeren har ret til erstatning.
- Vi hænger os ikke i, hvem der behandlede og drager ingen personligt til ansvar.
- Vi opretter sagen på arbejdsgiveren, og personalets navne står aldrig i afgørelsen.
- Vi videresender ikke vores lægelige vurderinger eller afgørelser til disciplinærsystemet .
- Kommunen/regionen får en kopi af afgørelsen.



VI KIGGER PÅ SKADER OG IKKE FEJL

Eksempel på en fejl uden skade:

En patient får af hjemmesygeplejersken dosseret medicin til en uge. Ved en fejl, lægges der dobbeltdosis i dosseringsæsken til de enkelte ugedage. Fejlen opdages den følgende dag, inden patienten har taget medicinen.

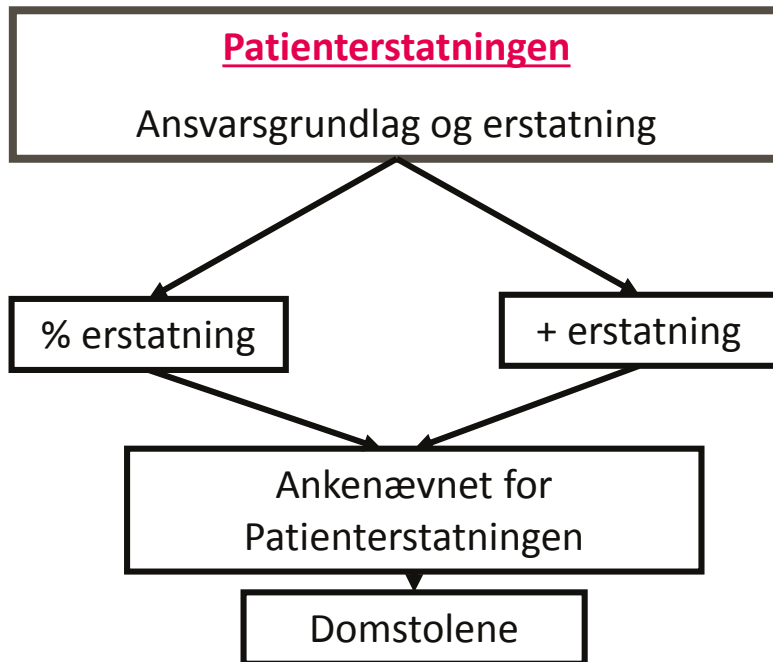
Der er ikke sket skade og sagen afvises.

Eksempel på en skade uden fejl:

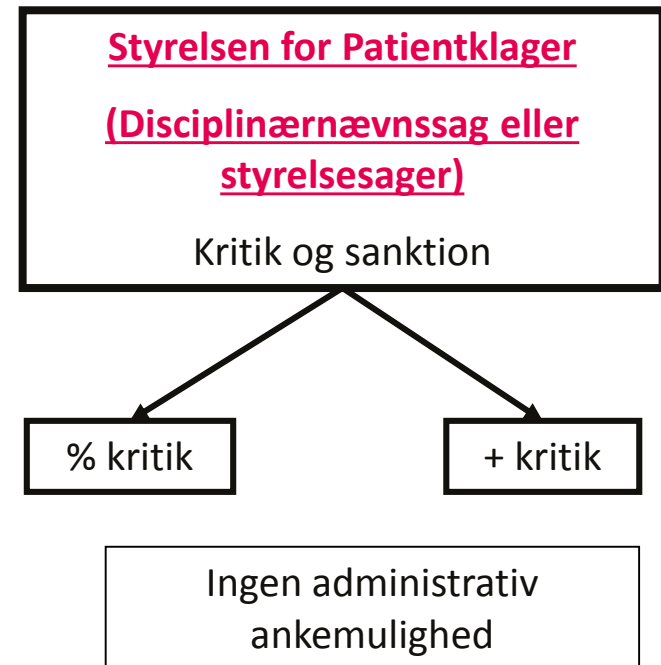
En patient får af hjemmesygeplejersken anlagt et blærekateter. Der opstår blødning og patienten, der efterfølgende viser sig at have prostatakræft, dør 3 uger senere af vedvarende blødning fra prostata. Der er ikke begået fejl ved kateteranlæggelsen, men sagen anerkendes alligevel, da døden går ud over, hvad der skal tales af skader til en kateteranlæggelse.

DE NÆSTEN VANDTÆTTE SKOTTER

Erstatningskrav:

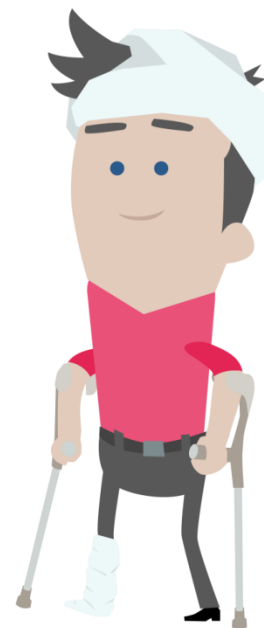


Klagesager:



PATIENTERSTATNINGEN

- Vi behandler erstatningsagerne, når borgere får skader af sundhedsfaglig behandling og pleje
- En hurtig, smidig og let vej til erstatning for borgeren
- Undgå at personalet drages personligt til ansvar og skal bruge deres tid i retten.
- Styrker forholdet mellem sundheds- og plejepersonalet og borgerene
- Erstatningsordningen er en lovfastsat rettighed og giver bedre sikkerhed for både borger og personale.



ØKONOMIEN

- Vi er finansieret af de erstatningspligtige. På jeres område er det: Regionerne, kommunerne og Sundheds- og Ældreministeriet.
- Det er også de forsikringspligtige, der udbetaler erstatningerne.
- Det enkelte plejehjem eller bosted skal ikke tegne forsikring for patientskader.
- Personalet der udfører sundhedsydelserne er beskyttet mod krav og sagsanlæg.



KOMMUNERNE I TAL

- På 5 år (2013 – 2017) har vi oprettet 291 sager, hvor en kommune er registreret som erstatningspligtig
- I samme periode har vi modtaget 52.902 anmeldelser
- De kommunale sager udgør i dag kun ca. ½ procent af vores sager
- Kun 39 kommunale sager (13 %) er anerkendt i perioden
- De fleste kommunale sager er nemlig tidligere blevet afvist, fordi de faldt uden for loven.



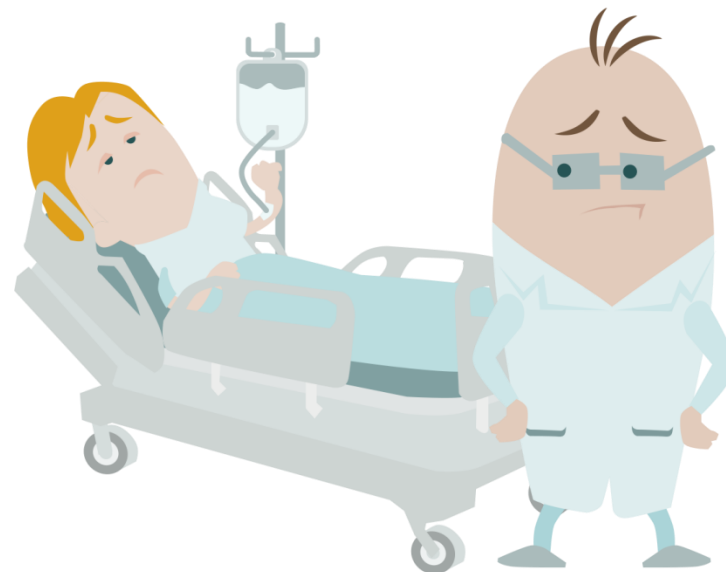
Sådan vil det ikke være fremover!

HVAD KAN ERSTATTES? – LOVENS GRUNDBETINGELSE

- Kun skader, der med **overvejende sandsynlighed** er en følge af undersøgelse, behandling, pleje eller manglende behandling/pleje kan erstattes.
- Grundsygdommen og de forventede følger af behandlingen/plejen kan aldrig erstattes.
- Når erstatningen for en behandlingsskade skal opgøres, tages der udgangspunkt i det faktiske forløb med den indtrådte skade, og herfra fradrages det forventede behandlingsforløb, hvis skaden ikke var indtrådt.

SPECIALISTREGLLEN

- Havde den erfarne specialist undgået skaden?
- Hvem er den ”erfarne specialist”
- Det er utopi, at alle kan leve op til erfarene specialist standard. Men brud giver ret til erstatning.
- Adskiller sig fra ”normen for almindelig anerkendt faglig standard” brugt i disciplinærsystemet.



EKSEMPEL PÅ ANERKENDELSE EFTER SPECIALISTREGLLEN

- En 69-årig borger var i permanent blodprofsforebyggende behandling med K-vitamin. Denne behandling blev erstattet af Fragmin, idet hun skulle have foretaget en nerveledningsundersøgelse på Odense Universitetshospital.
- Behandlingen med Fragmin blev styret af den kommunal hjemmesygepleje. Lørdag og søndag 4. og 5. november 2017 fik borgeren ved en fejl dobbelt dosis af Fragmin, svarende til 18.000 IE to gange dagligt frem for én gang dagligt.
- Om søndagen tabte borgeren en betonkugle ned over sin højre fod. Hun fik tiltagende hævelse og misfarvning af foden, og der opstod en stor blødning i denne, der truede blodforsyningen til foden. Hun blev opereret akut på sygehuset og havde efterfølgende en længere sygeperiode.
- Sagen er anerkendt men erstatningen endnu ikke fastsat.

TÅLEREGLLEN

- Borgeren har mulighed for erstatning, selvom personalet gjorde alt som de skulle.
- Skaden skal overstige, hvad man med rimelighed skal tåle i forhold til sin sygdom.
- Skaden skal være sjælden og alvorlig.



EKSEMPEL PÅ ANERKENDELSE EFTER TÅLEREGLEN

- En 49-årig borger skulle genoptrænes efter en stivgøring af det ene fodled. Den kommunale genoptræning blev først iværksat, efter at fodleddet var helet op efter operationen.
- I forbindelse med træning på en crosstrainer, mærkede han pludseligt et smæld i benet fik med det samme voldsomme smerter. En efterfølgende røntgenundersøgelse viste, at han havde pådraget sig en stressfraktur i den nederste del af skinnebenet lige over det stivgjorte fodled.
- Vi vurderede at genoptræningen havde fulgt gældende retningslinjer, og at bruddet og følgerne af dette gik ud over, hvad borgen skulle tåle af skader efter et planlagt genoptræningsforløb.

LÆGEMIDDELSKADER

- Bivirkninger efter brug af lægemidler
- Rimelighedsregel – skaden skal være sjælden og alvorlig
- Ligegyldigt, om bivirkningen er kendt.
- Ligegyldigt, om borgeren er informeret om risikoen bivirkningen.
- Sagen oprettes normalt på lægen, der har ordineret medicinen og ikke på hjemmesygeplejen, der alene står for administrationen af medicinen.



EKSEMPEL PÅ EN ANERKENDT LÆGEMIDDELSKADE

- En 30-årig sygeplejerske der arbejdede på et kommunalt behandlingscenter for stofmisbrugere, blev på behandlingscentret vaccineret mod leverbetændelse.
- Som en sjælden og alvorlig komplikation til vaccinationen udviklede hun Gullian-Barré syndrom. Hun fik betydelige varige følger af sygdommen og en stor erstatning.
- Sagen blev både anerkendt som en arbejdsskade og som en lægemiddelskade

HVORDAN OPGØRES ERSTATNINGEN?

- Lov om erstatningsansvar ("erstatningsansvarsloven")
 - Erstatning for helbredelsesudgifter
 - Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste
 - Godtgørelse for svie og smerte (for den forlængede sygeperiode)
 - Godtgørelse for varigt mén (minimum 5 %)
 - Erstatning for erhvervsevnetab
- Ved borgerens død
 - Erstatning for forsørgertab til børn og ægtefælle/samlever
 - Overgangsbeløb til ægtefælle/samlever
 - Erstatning for begravelsesudgifter

ANMELDESESRISTEN

- Skaden skal anmeldes til Patienterstatningen inden 3 år efter, at borgeren har fået **kendskab til skaden**, og at den kan være en **følge af behandlingen** eller manglende behandling.
- Skaden kan dog senest anmeldes til Patienterstatningen 10 år efter at den er **forårsaget**, selvom borgeren først sent har fået kendskab til skaden.

SPØRGSMÅL?